

Vänsterpress om Ukraina juni 2014

Nedan ingår artiklar från de 2 första veckorna i juni (artiklarna är från 4/6-15/6).

Arbetaren har inte kommenterat utvecklingen under de senaste veckorna (sedan 9 maj), åtminstone inte i de artiklar som återgetts på dess webbplats,.

För tidigare artikelsamlingar om Ukraina (den första från februari), se [Svensk vänsterpress om Ukraina](#).

MF 15/6 2014

(kompletterad 20/7)

Innehåll

Flamman	1
<i>Ukraina på gränsen till inbördeskrig.....</i>	<i>1</i>
Internationalen.....	2
<i>Ukrainas "fredspresident" för krig mot sin egen befolkning.....</i>	<i>2</i>
<i>"Ukraina kan bara räddas om vapnen vänds mot oligarkerna"</i>	<i>3</i>
<i>Zimmerwald 2014: "Få stopp på kriget i Ukraina"</i>	<i>5</i>
Offensiv.....	7
<i>Porosjenko utan alternativ för Ukraina.....</i>	<i>7</i>

Flamman

Ukraina på gränsen till inbördeskrig

Henning S Rubin

Flamman 4/6 2014

Ukrainsk militär inledde på måndagen en storskalig militär attack mot staden Lugansk. Vid ett flyganfall mot regionförvaltningsbyggnaden dödades minst fem personer.

I regionerna Lugansk och Donetsk i östra Ukraina har konflikten mellan makthavarna i Kiev och regeringskritiska separatister eskalerat påtagligt. I förra veckan dog upp till hundra människor i strider om Donetsk internationella flygplats. Flera tusen gruvarbetare samlades några dagar senare för att visa sitt stöd för "Folkrepubliken Donetsk" och krävde ett tillbakadragande av ukrainsk militär från regionen.

Konflikten utbröt efter maktskiftet i den ukrainska huvudstaden Kiev i slutet av februari i år. I den övergångsregering som bildades efter att president Viktor Janukovitj tvingades fly från landet ingår konservativa, ukrainska nationalisterna och fascister.

Efter kuppen genomfördes en språkreform som ledde till uppror i flera delar av landet. Halvön Krim anslöt sig efter en snabb folkomröstning till den Ryska federationen. Två östukrainska regioner utropade sitt oberoende i maj.

Också regionen Lugansk utropade den 11 maj en oberoende folkrepublik. På måndag eftermiddag attackerades flera mål i regionhuvudstaden av stridsflyg. När regionförvaltningen bombades dödades flera civila, hävdade folkrepublikens regeringschef Vasilij Nikitin. Inne i Lugansk rasade hårda strider mellan regionens självförsvarsstyrkor och det ukrainska nationalgardet vid gränstruppernas förläggning. Nationalgardet misstänks vara underminerat av fascistiska aktivister, tillhörande den paramilitära gruppen Högra sektorn.

Strider i Lugansk

Enligt uppgifter i internationella media var hundratals soldater från båda sidorna inblandade i striden. De instängda ukrainska styrkorna hade fått ett ultimatum att lämna staden. En kortare vapenvila avbröts efter att ukrainska stridsflygplan attackerade staden.

Förutom i Lugansk utbröt nya strider också i Slavjansk. Enligt ryska nyhetskällor utsattes staden för artillerield. Regeringen i Kiev meddelade att en "omfattande militär aktion för att neutralisera terroristiska grupper" hade inletts i området, men förnekade att civila mål skulle ha attackerats. Flygbombningarna och striderna i Lugansk utlöste dock panik bland civilbefolkningen och många försökte lämna staden.

Ryssland protesterar

Den ryska regeringen protesterade mot den ukrainska militärinsatsen och talade om ett "allvarligt brott mot folkrätten".

Rysslands utrikesminister Sergej Lavrov meddelade att Ryssland kommer att lämna ett resolutionsförslag till FN:s säkerhetsråd.

– Vi kommer att föreslå en flyktkorridor så att civila kan lämna stridszonen, sade Lavrov på en presskonferens i Moskva på måndagen, och uppmanade Natoländerna att verka för en vapenvila i östra Ukraina.

Petro Porosjenko, en av Ukrainas rikaste män, utropades på måndagen officiellt som segrare i presidentvalet den 25 maj. Enligt valkommissionen fick han 54,7 procent av rösterna och kommer sålunda att tillträda sitt ämbete den 7 juni.

Porosjenko hade redan på valdagen utropat sig till valsegrare och meddelat att hans främsta prioritet var att stoppa striderna i östra Ukraina. Han sa sig vara beredd att inleda samtal med Ryssland, men gjorde också tydligt att han tänker slå ner upproret i östra Ukraina med våld. – Vi måste göra alla ansträngningar för att säkerställa att inga fler ukrainare faller offer för terrorister och banditer, sade han på fredagen

Internationalen

Ukrainas "fredspresident" för krig mot sin egen befolkning

Per Leander

Internationalen 12/6 2014

När oligarken Petro Porosjenko svors in som Ukrainas president den 7 juni, lovade han att bli en "fredens president". Men i verkligheten har Porosjenko eskalerat krigföringen mot utbrytarrepublikerna Donetsk och Lugansk genom att bland annat flygbomba och beskjuta städer och byar med tungt artilleri. Varje dag kommer rapporter om nya dödsoffer bland civila så väl som rebeller i östra Ukraina, och i flera städer råder brist på mat och andra förnödenheter. Regimtrogna soldater stupar också i striderna mot rebellerna, och Kiev blir allt mer beroende av de frivilliga kombattanter som rekryteras bland högerextrema paramilitärer, eftersom många av de vanliga meniga soldaterna vägrar att slåss mot sina landsmän. Det finns också en växande fredsrörelse i västra Ukraina mot kriget. Regimen försöker dock stoppa denna proteströrelse, och demonstrationerna för fred möts med våldsamma attacker från ukrainska nationalisterna.

Det blir allt svårare att tro att det skulle gå att återförena utbrytarrepublikerna i öst med Västukraina. Utöver själva krigföringen sprider den ukrainska regimen och nationalisterna i väst också rent rasistisk hatpropaganda mot den rysktalande befolkningen i Donbass, vilket för en lång tid framöver nog omöjliggör att dessa broderfolk ska kunna leva sida vid sida igen. Utan tvekan finns det ett stort folkligt stöd för självständighet i Donbass. Upproret här har också en tydlig klasskaraktär, där gruv- och industriarbetare kämpar för att försvara sina arbeten och blygsamma inkomster mot oligarkerna och Kievs nyliberala politik. Tyvärr är ledarskapet för de så kallade Folkrepublikerna dock inte mycket att hurra för. De självutnämnda borgmästarna och ministrarna består till stor del av äventyrare och lokala småskurkar

med karriärlistiska intressen, men också av en del tillresta ryska nationalisterna som drömmer om att upprätta ett nytt storryskt imperium.

Men till skillnad från det som hände på Krim, finns det ingenting som tyder på att Moskva styr upproret i Donbass eller ens stödjer det. Tvärtom visar en hackad mejlkonversation mellan Folkrepublikernas ledare (publicerad i *Novaja Gazeta* 26/5) att separatisterna är mycket missnöjda och besvikna över att Putins Ryssland inte ger dem något stöd. I själva verket är Putin livrädd för det som just nu händer i östra Ukraina.

Putin förstår nämligen att ett liknande scenario med ett arbetarklassbaserat folkuppror är fullt möjligt också i Ryssland. Det är samma typ av människor som befolkar Donbass, som också utgör majoriteten av den ryska befolkningen. Till skillnad från medelklassupproret på Maidan, som inte väckte något entusiasm bland vanliga ryssar annat än en handfull liberaler, kan en revolutionär seger i Donbass ge resonans i hela Ryssland och hota att störta även Putin och den ryska oligarkin.

”Ukraina kan bara räddas om vapnen vänds mot oligarkerna”

Per Leander

Internationalen 12/6 2014

– Det enda som kan rädda Ukraina är om inbördeskriget mellan ”väst” och ”öst” övergår i ett klasskrig mot regimen i Kiev. Vapnen måste vändas mot oligarkerna, säger Sergej Kiritjuk, partiledaren för det ukrainska socialistpartiet Borotba.

Internationalen har träffat honom och hans partikamrat Viktor Sjapinov i Riga. De har tillfälligt tvingats fly från Ukraina eftersom de i egenskap av kända oppositionsledare riskerar att fängslas av polisen eller mördas av fascister. Ett öde som några av deras kamrater redan har råkat ut för.

Sergej Kiritjuk menar att det är den nya nationalistiska högerregeringen som helt bär ansvaret för kriget i östra Ukraina, och att rebelsidan kämpar i självförsvaret, även om det finns många rötäggar också bland rebellerna. Han har stor förståelse för att regionerna Donetsk och Lugansk har förklarat sig som självständiga republiker, men hoppas ändå att Ukraina kommer att kunna bestå som en federation med utökat lokalt självstyre.

– Men det hänger på Kiev. Regeringstrupperna måste dras tillbaka, och folkets demokratiska, sociala och kulturella rättigheter måste garanteras, säger han.

Hans kamrat Viktor Sjapinov menar att man inte ska se konflikten som etnisk mellan ”ukrainare” och ”ryssar”, utan utifrån ett klassperspektiv.

– Maidan startades och kontrollerades av oligarkerna och rörelsens sociala bas var medelklassen, men den ultranationalistiska retoriken lockade också många trasproletärer. Fascisterna fick ett stort inflytande på Maidan som upprorets väpnade förtrupp, säger Viktor Sjapinov.

– Som motsats till det är motståndet mot Kievjuntan mycket mer baserat på arbetarklassen som social bas och tydligare i sitt motstånd mot oligarkerna. Anti-maidanrörelsen är starkast i södra och östra Ukraina. Det är inget konstigt eftersom det är de industrialiserade regionerna av landet och arbetarklassen bor där, säger han.

Men det är inte bara i öst som det finns en växande motståndsrörelse mot ”Kievjuntan”, påpekar Sergej Kiritjuk. I västra Ukraina har allt fler börjat protestera mot kriget.

– Framför allt är det mödrar och fruar till soldaterna som protesterar mot att deras söner och män skickas ut i kriget. Men också många unga män som inte vill tvångsinkallas. De vill varken dö eller tvingas döda sina landsmän, säger han.

Borotbas partiledare Sergej Kiritjuk

– Tyvärr är det svårt för proteströrelsen att göra framsteg i de västra delarna av landet som är under regimens kontroll. Juntan skickar sina fascistiska stormtrupper mot alla oppositionella där, säger Sergej Kiritjuk, som själv härstammar från Volynien i västra Ukraina och växte upp med ukrainska som modersmål.

På samma sätt har Borotba drivits österut efter högerens seger på Maidan. Först stormades deras partikontor i Kiev av fascisterna, vilket tvingade de flesta av partiets aktivister att fly från huvudstaden. Borotba flyttade då sitt huvudkontor till Charkov, men efter ett par veckor stormades också det kontoret av polisen med order att gripa bland andra Sergej Kiritjuk. Socialisterna tvingades fly igen eller gå under jorden.

Även i Odessa var partiet relativt stort, men efter fascisternas massmord på oppositionella i Fackföreningarnas hus den 2 maj, tvingades Borotba ge upp sin verksamhet även där. Det är ingen hemlighet att Borotba i dagsläget är mycket försvagat organisatoriskt.

– Vi var inte beredda på en sådan här utveckling med massiv repression och politisk terror. Vi trodde att vi upplevde en period som skulle bestå, där det gick att arbeta öppet under relativt demokratiska förhållanden, med yttrandefrihet, pressfrihet och demonstrationsfrihet, säger Sergej Kiritjuk.

– Vi gjorde en felbedömning. Vi är inga gerillakrigare och har ingen erfarenhet av att arbeta underjordiskt. Samtidigt måste vi fortsätta att arbeta politiskt så gott det går, säger han.

Zimmerwald 2014: "Få stopp på kriget i Ukraina"

Per Leander

Internationalen 15/6 2014

Socialister från Ukraina, Ryssland och Vitryssland samlades i Minsk den 7-8 juni och antog följande resolution om kriget i Ukraina.

Vi, deltagare vid en konferens med socialister från olika ukrainska, ryska och vitryska vänsterpartier och marxistiska grupper, menar att inbördeskriget i Ukraina måste stoppas. Det krig som följde på segern för de nyliberala och nationalistiska krafterna på "Euromaidan" har krävt hundratals dödsoffer och lett till en aldrig tidigare skådad chauvinism och främlingsfientlighet i Ukraina och Ryssland. Detta krig ger den härskade klassen i Ukraina möjligheten att konsolidera sin politiska makt och splittra arbetarklassen i de västra och östra delarna av landet, som nu ställs mot varandra för borgarklassens intressen, istället för att enas i kamp för deras sociala och politiska rättigheter. På samma sätt utnyttjar den ryska regeringen, den Europeiska Unionen och USA, inbördeskriget i Ukraina för egna rivaliserande intressen och folket som dör i Donbass offras i deras spel.

Vi uttrycker vår solidaritet med alla ukrainska vänsteraktivister som kämpar mot kriget, mot nationalismen och xenofobin. Vi menar att det är viktigt att de får allt möjligt informativt, politiskt och materiellt stöd. Vi fördömer alla kränkningar och repressalier i konflikten – massakrerar, tortyr, kidnappningar – mot ukrainska vänsteraktivister, anti-fascister och medborgare, oavsett deras politiska tillhörighet. Vi fördömer även politiska förföljelser på Krim.

Att få stopp på kriget är den viktigaste uppgiften för den demokratiska vänstern, oavsett eventuell oenighet på olika punkter av den politiska agendan. Vi tror därför att det är nödvändigt att ena alla krigsmotståndare i Ukraina och bilda en massiv och inflytelserik anti-krigsrörelse.

Vi kräver:

Den ukrainska regeringen måste omedelbart upphöra med ”anti-terroristoperationen” i Donbass, och dra tillbaka sina trupper från regionerna Donetsk och Lugansk och sluta vapenvila med folkrepublikernas miliser.

Vi uppmanar alla parter i konflikten att sluta fred och omedelbart upphöra med krigföringen, att släppa alla politiska fångar och krigsfångar, och att upplösa väpnade band.

Vi kräver att den ukrainska regeringen ska demobilisera den reguljära armén, som består av inkallade soldater, vars familjer nu protesterar mot kriget runt om i landet.

Vi kräver att Ryssland, EU och USA upphör med att lägga sig i konflikten i Ukraina, och slutar att ge stöd till någon av sidorna.

Vi kräver ett slut på den chauvinistiska propagandan i ukrainsk och rysk media, vilket spär på hatet mellan folken och ger bränsle åt kriget.

Vi kräver en ny ukrainsk konstitution, som ska ge Donetsk och Lugansk rätten att välja sina egna lokala myndigheter, och att Donbass och alla regioner i Ukraina ska få självbestämmande och självstyre.

Vi tror att informellt och organisatoriskt samarbete mellan vänstergrupper inom hela det forna Sovjetunionen är nödvändigt för att forma en anti-krigsrörelse. För detta tänker vi bilda ett gemensamt ”Röda Korset”-initiativ för att kunna bistå vänsteraktivister och deserterande soldater, och utveckla ett informationsnätverk för vänsterpartier och marxistiska grupper i Vitryssland, Ryssland och Ukraina.

Vi, de undertecknade är:

Volodymyr Isjtjenko, Commons: Journal of Social Criticism, Ukraina

Andrej Mantjuk, chefredaktör för tidningen LIVA.com.ua och medlem i Borotba, Ukraina

Ivan Ovsjannikov, Ryska Socialistiska Rörelsen, Ryssland

Taras Salamanjuk, Commons: Journal of Social Criticism, Ukraina

Sergej Solovjov, chefredaktör för tidningen “Scepsis”, Ryssland

Rustam Sadykov, “Scepsis”, Ryssland

Sergej Kozlovskij, Ryska Socialistiska Rörelsen, Ryssland

Dmitrij Subbotin, “Scepsis”, Ryssland

Georgij Komarov, Ryska Socialistiska Rörelsen, Ryssland

Michail Piskunov, Ryska Socialistiska Rörelsen, Ryssland

Artiom Kirpitjonok, International Marxist Tendency, Ryssland

Aleksander Ivanov, Ryska Socialistiska Rörelsen, Ryssland

Tatiana Tchizjova, tidningen “Prasvet”, Vitryssland

Dmitrij Isajonok, “Prasvet”, Vitryssland

Denis Denisov, “Vänsteroppositionen”, Ryska Socialistiska Rörelsen, Ukraina/Ryssland

Ljudmila Barkova, Ryssland

Sergej Odarytch, LIVA.com.ua, Ukraina

Ilja Znamenskij, Ryssland

Jelena Kuzmjonok, Vitryssland

Anton Barchatkov, “Prasvet”, Vitryssland

Jekaterina Ruskevitj, Vitryssland
 Sergej Danilovitj, Vitryssland
 Aleksander Oparin, left.by, Vitryssland
 Juri Glusjakov, «PA3AM!» (Tillsammans!), Vitryssland

Svensk översättning Per Leander

Offensiv

Porosjenko utan alternativ för Ukraina

Arne Johansson

Offensiv 11/6 2014

Våldet i Ukraina skördar allt fler offer.

Rysslands president Putin har, inför risken av ett upptrappat inbördeskrig i östra Ukraina som inte längre går att kontrollera, sagt sig vara beredd att förhandla med Ukrainas nye president, chokladvärd Petro Porosjenko, som bland mycket annat även har sagt att "striderna måste ta slut denna vecka".

Parallellt med detta har förhandlingar inletts om de ryska kraven på obetalda gasräkningar till Gazprom som villkor för återupptagna gasleveranser. Återstår att se om något kan stoppa den stigande våldsspiralen, med mindre än en folklig resning av arbetare, soldater och deras familjer.

Goda råd är dyra sedan läget i stora delar av östra Ukraina under våren och försommaren har utvecklats till ett lågskaligt inbördeskrig, som efter det ukrainska presidentvalet har visat tecken på att eskaleras bortom all kontroll.

Som den brittiske reportern David Blair skriver i *The Telegraph* har Ukrainas militär lyckats vinna några små segrar, som att återta den ockuperade flygplatsen i Donetsk för två veckor sedan. "Men priset har blivit en djupgående alienering av många i lokalbefolkningen", som uppfattar de skrämmande styrkor som slåss på Kievregeringens sida som ockupanter.

Och fortfarande kontrolleras större delen av de upproriska regionerna av beväpnade separatister, inklusive ett dussintal städer och större delen av gränsen mot Ryssland.

Medan hundratals har dödats på båda sidor, inklusive allt fler civila, och terrorn och förödelsen har ökat i tätt bebyggda områden, har redan tusentals civila sett sig tvungna att lämna sina hem för att sätta sig själva och sina barn i säkerhet.

Ryska uppgifter över hur många flyktingar som har tagit sig över gränsen till Ryssland varierar mellan 800 och 4 000.

Samtidigt som det finns uppgifter om att en del av rebellerna är frivilliga från Ryssland och även Tjetjenien har vare sig Putin eller Porosjenko full kontroll över de stridande parterna i konflikterna.

Under tiden trappas spänningarna upp ytterligare genom en storskalig krigsövning av NATO i Litauen och de andra baltiska länderna, som understryker hur kampen om Ukrainas framtid har utvecklats till den djupaste krisen sedan det kalla krigets dagar mellan Ryssland, EU och USA.

Porosjenko gav under sitt installationstal som president prov på minst sagt dubbla budskap. – Jag vill inte ha krig, jag vill inte ha hämnd, jag vill ha fred, var den typ av fraser som Putin sa sig uppskatta, men som gick hand i hand med betydligt mer oförsonliga budskap.

Porosjenko lovade ökat lokalt självstyre för landets regioner i en ny grundlag, men sa definitivt nej till en federal lösning eller ifrågasättande av ”det europeiska vägval”, som redan nu drastiskt fördjupar den ekonomiska och sociala krisen.

Han lovade också att ”respektera” det ryska språket, men vägrar att ge det status som ett officiellt språk vid sidan av det ukrainska.

De nyvalde presidenten sa sig också vilja förhandla med företrädare för landets östliga regioner, men sa sig inte ha hittat några som det går att tala med.

– Vi behöver en legitim partner för dialog. Men vi talar inte med banditer och de som tidigare valts representerar inte längre någon.

Men de nyval i det sydöstliga Donbassområdet som Porosjenko vill ha går inte att genomföra med mindre än att upproret i de så kallade folkrepublikerna i Donets- och Luganskregionerna slås ner eller avslutas frivilligt, vilket knappast kan ske utan förhandlingar med de upproriska separatister regimen i Kiev kallar banditer, kriminella, terrorister och ibland även ryska legoknektar.

– Vi måste vänja oss vid konstant stridsberedskap och hålla krutet torrt. Armén och dess återupprustning genom ett nationellt militärt-industriellt komplex är vår topprioritet... Vår armé måste bli en sann elit av det ukrainska samhället ... och vår mest pålitliga allierade och bästa garant för fred är vår armé, flotta, nationalgarde och professionella specialstyrkor, förklarade Porosjenko i sitt installationstal.

Till detta kommer att NATO och USA lovar att utbilda både Ukrainas militära styrkor och poliskår.

Frågorna är nu dels om Putin är beredd att tillåta Ukraina att försöka genomdriva en militär lösning på konflikten, och dels om detta över huvud taget är möjligt och i så fall till vilket pris?

Att ett 30-tal av kropparna efter de separatister som dödades i striden om flygplatsen i Donetsk har förts till Ryssland är det hittills enskilt tydligaste tecknet på att åtskilliga av de beväpnade separatisterna i Donetsk och Lugansk troligen kommer från Ryssland, även om

separatisterna försäkrar att de är frivilliga och att deras ofta avancerade vapen erövrats av den ukrainska militären.

Putin har som ett svar på anklagelserna om materiellt och personellt stöd till separatisterna gett order om en skärpt gränskontroll för att hindra ett sådant flöde från den ryska sidan av gränsen. Inget talar för att Ryssland kommer att ingripa direkt militärt, men inte heller att Ryssland lär neka ett visst inflöde av stöd till separatisterna så länge som regeringen i Kiev inte visar beredskap till stora eftergifter.

Sociala media uppvisar videoklipp på sönderbombade bilvrak och omfattande skador på bostadshus i Slovjansk, samtidigt som folk söker skydd från bomber och granater i källar-lokalerna. Frågan är om den väststödda Kievregeringen i likhet med de högerextrema paramilitärer och fascister som den fortfarande samarbetar med är beredda att vada i blod för att i likhet med Assad i Syrien slå ned de rebeller som har sina baser i offentliga byggnader och bostadsområden.

En annan fråga är i så fall om den allmänna opinionen i västra Ukraina är beredd att låta sina söner riskera livet i ett inbördeskrig som knappast kan vinnas utan enorma blodbad, vilket redan har orsakat öppna protester från soldaternas mödrar och familjer?

Smekmånaden lär även bli kort för Porosjenko och premiärministern Jatsenjuk i ett läge där den åtstramning som krävs enligt avtalet med EU och IMF snart slår igenom med full kraft. Läget förvärras även av att Ryssland knappast lär förlänga den 45-procentiga rabatt på Ukrainas gas jämfört med vad som övriga Europa får betala som erbjöds Janukovitj innan dennes fall.

De viktiga energisubventionerna har redan avskaffats och valutan släppts fri, vilket har fått den att rasa med 35 procent gentemot dollarn och priserna att stiga. Bland de detaljer som hittills blivit kända är planerade höjningar av inkomstskatterna med mellan 47 och 66 procent, en 50-procentig ökning av priset för hushållsgas och en 40-procentig ökning av gaspriset till företag. Allt detta kommer att slå stenhårt mot de lågavlönade – liksom de frysta löner, stoppade höjningar av pensionerna och massuppsägningar av offentligt anställda som väntar i nästa steg.

– En Kamikazemission, har premiärministern Jatsenjuk kallat detta, som enligt den Europeiska återuppbyggnads- och utvecklingsbanken EBRD bedöms bidra till att sänka Ukrainas redan svaga BNP med ytterligare 7 procent i år.

– Om vi inte levererar en vändning innan hösten är vi borta, säger den tillfälliga ministern Pavla Sjeretma för de ekonomiska reformerna.

Mot en sådan bakgrund är det troligt att entusiasmen för närmandet till EU kan dämpas mycket snabbt även i Västra Ukraina. Därmed finns objektiva förutsättningar för nya politiska stämningar, som kan ge upphov till såväl sociala protester mot den nyliberala chockterapi som en aktivering av ett redan gryende klassbaserat motstånd mot inbördeskriget. Men utan en vänster som kan ge vägledning i en sådan situation riskerar besvikelsen också att leda till nya uppsving för de fascister och högerextrema rörelser som i varje fall för tillfället pressades tillbaka i presidentvalet.